

คำนำ

ข้าพเจ้าน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่เยาวชน กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจนเกิดหลักคิดและสามารถสร้างองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึงเห็นความสำคัญของการทำการเกษตรเนื่องจากสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนมีพื้นฐานครอบครัวที่ทำการเกษตรและต้องการเรียนรู้เพิ่มทักษะของการเกษตรด้านอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้และช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและสามารถนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารในโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน

ในฐานะครูผู้สอนและที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ข้าพเจ้าได้สอนเด็กจากการเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะการทำงานต่างๆ ต้องรู้จักการวางแผนงานที่ดี การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งต้องฝึกให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรรู้จักภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเอง และยอมรับความรู้ ความสามารถของผู้อื่น รู้จักการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี กิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง ดำเนินไปด้วยดีโดยได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจาก คณะครู นักเรียน ผู้ปกครอง หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง

จึงขอขอบพระคุณผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายเป็นอย่างสูง

นางสาวสมบุรณ์ ปิ่นปัก
ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ประวัติส่วนตัวที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร	1
ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งมั่นในการพัฒนางานกลุ่มยุวเกษตรกร	2
ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร	3
ความสามารถในการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนางานกลุ่มยุวเกษตรกร	22
แนวคิดการพัฒนา	24
ความสามารถในการบริหารจัดการกิจกรรมส่วนบุคคล	25
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	25
ภาคผนวก	ค

ที่ปรึกษายุวเกษตรกรดีเด่น

กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

1.ประวัติ

ชื่อ นางสาวสมบูรณ์ ปิ่นปัก อายุ 48 ปี

การศึกษา ค.บ. วิชาเอก เกษตรกรรม วิทยาลัยครูเพชรบูรณ์

ตำแหน่งครู โรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การรับราชการ

2.1. เริ่มรับราชการในตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านหนองบัวบาน

อ.รัตนบุรี จ.สุรินทร์ เมื่อวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2538

2.2. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ครูวิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1

ภาพกิจกรรมภายในฐานเรียนรู้และห้องเรียน

3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมุ่งมั่นในการพัฒนางานกลุ่มยุวเกษตรกร

3.1 แนวคิดในการทำงาน

ข้าพเจ้านำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานและเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่เยาวชน กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนจนเกิดหลักคิดและสามารถสร้างองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ข้าพเจ้าทำงานอย่างมีระบบ มีการวางแผนก่อนการทำงานทุกครั้ง คิดอย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ปัญหาในการทำงานก็ลดน้อยลง จากเดิมที่อาจจะทำงานอย่างไม่ค่อยมีระบบ ไม่มีการวางแผนการทำงาน ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพและทำงานได้ช้า ก่อนที่ข้าพเจ้าจะลงมือทำอะไรหรือพูดอะไร ข้าพเจ้าก็จะคิดไตร่ตรองด้วยเหตุผลก่อนทุกครั้งว่าสิ่งที่จะทำหรือพูดนั้นส่งผลต่อด้วยข้าพเจ้าและคนรอบข้างของข้าพเจ้าอย่างไร ส่งผลให้การดำเนินชีวิตประจำวันของข้าพเจ้าเรียบง่ายมากยิ่งขึ้น ปัญหาต่างๆ ลดน้อยลง มีความสุขกับการทำงาน มีกำลังใจ กำลังใจ ทุ่มเทกำลังใจสติปัญญา เพื่อการพัฒนาตน พัฒนาผู้เรียนอย่างเต็มที่

3.2 การริเริ่มตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน

โรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึงเห็นความสำคัญของการทำการเกษตรเนื่องจากสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรทุกคนมีพื้นฐานครอบครัวที่ทำการเกษตรและต้องการเรียนรู้เพิ่มทักษะของการเกษตรด้านอื่นๆ เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้และช่วยแบ่งเบาภาระของผู้ปกครอง และสามารถนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารในโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน ดังนั้น สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรพร้อมด้วยครูที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร จึงเห็นความสำคัญที่จะรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้ประสบการณ์ด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร เครื่องจักรกลเกษตร รวมถึงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นอกจากจะช่วยสร้างทักษะอาชีพแล้ว ยังช่วยเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิต รู้จักการใช้เวลาว่างเกิดประโยชน์ การทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและปลูกฝังทัศนคติของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรให้ตระหนักถึงคุณค่าและภูมิใจในอาชีพการเกษตรจึงได้จัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกร และยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรต่อสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเพชรบูรณ์

ในฐานะครูผู้สอนและที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกร ข้าพเจ้าได้สอนเด็กจากการเป็นตัวอย่างที่ดี โดยเฉพาะการทำงานต่างๆ ต้องรู้จักการวางแผนงานที่ดี การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งต้องฝึกให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรรู้จักภาคภูมิใจ เห็นคุณค่าของตนเอง และยอมรับความรู้ ความสามารถของผู้อื่น รู้จักการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธี

3.3 วัตถุประสงค์

3.3.1 ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึก ทักษะชีวิตของกลุ่มยุวเกษตรกรให้ภาคภูมิใจในคุณค่าของการเกษตร

3.3.2 นำองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกยุวเกษตรกรและขยายผลสู่ท้องถิ่น

3.3.3 เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะชีวิต รู้จักการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

3.3.4 เพื่อนำผลผลิตมาสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนและจำหน่ายให้แก่ชุมชน

4. ผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

4.1 ประสานงานที่ปรึกษาภายนอกเพื่อดำเนินการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

4.2 ประสานงานที่ปรึกษาภายนอก เพื่อดำเนินการจัดตั้งกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

4.3 รับการประเมินสถานศึกษาพอเพียง เพื่อเป็นตัวแทนระดับเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 1

4.4 ประสานงานและดำเนินการจัดสร้างฐานการเรียนรู้ ดังนี้

ก

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง

ข้าพเจ้าได้ศึกษาเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขององค์สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จาก ตำรา เอกสาร สืบค้นข้อมูลจากสื่อต่างๆ รวมทั้งเข้ารับการอบรม และศึกษาดูงาน ทำให้ได้รับความรู้และทักษะประสบการณ์ นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและพัฒนาสื่อ แหล่งเรียนรู้ ภายในโรงเรียน โดยได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ชุมชน และ หน่วยงานอื่นๆ ทำให้การดำเนินกิจกรรม โครงการฯ มีอย่างต่อเนื่อง และนอกจากนี้ยังได้น้อมนำ หลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ระเบิดจากข้างใน ” คือ การทำสิ่งใดต้อง สร้างฐาน ต้องเริ่มจากความพร้อม ความเห็นพ้องต้องกันในกลุ่มเล็กๆ ก่อน แล้วค่อยๆ ก่อ จะ มันคงถาวร พระองค์ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนใน ชุมชน ที่เราเข้าไปพัฒนา ให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคม ภายนอก โรงเรียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและชุมชน จึงมีบทบาทในการเตรียมความพร้อม นักเรียนให้เป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคม เตรียมตัว ตั้งรับ มีสภาพความพร้อมที่จะได้รับการพัฒนา การ สร้างเสริม คุณลักษณะที่ดีด้านความพอเพียง โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บนหลัก แนวคิดพึ่งตนเองเพื่อให้เกิดความพอมีพอกิน พอใช้ โดยใช้หลักความพอประมาณ การคำนึงถึงการ มีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดี และการมีคุณธรรมเป็นกรอบในการปฏิบัติและการดำรงชีวิต ดังนั้น ครูจึงได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการโดยน้อมนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ทุกชั้นเรียน พร้อมทั้งได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ เช่น บ่อเลี้ยงปลาตก บ่อเลี้ยงกบ โรงเรือนเลี้ยงไก่ไข่ โรงเพาะเห็ด แปลงปลูกผัก ฯลฯ เพื่อพัฒนาปลูกฝังนักเรียน ด้านความพอเพียง เริ่มตั้งแต่ตัว นักเรียน คือเป็นนักเรียนพอเพียง โรงเรียนพอเพียงสู่ ครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ พอเพียง โดยมุ่งเน้นผลที่เกิดขึ้นอย่างสมดุลและยั่งยืนใน ๔ มิติ ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมและด้านวัฒนธรรมจึงได้พัฒนาแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

จัดการเรียนรู้ของยุวเกษตรกรในโครงการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.4.1 กิจกรรมการเลี้ยงปลาตกและกบในบ่อซีเมนต์

แนวคิดในการเลือกกิจกรรมเลี้ยงปลาตกและกบในบ่อซีเมนต์เนื่องจากต้องการใช้ประโยชน์ในพื้นที่บ้านพักครูเก่าจึงเปลี่ยนแปลงเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการประมงภายในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพและฝึกความรับผิดชอบให้นักเรียนได้จึงส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรเลี้ยงปลาตกและกบในบ่อซีเมนต์ โดยแบ่งเป็นปลาตก 3 บ่อ และกบ 2 บ่อ

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมเลี้ยงปลาตกและกบในบ่อซีเมนต์
ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การฝึกอบรมให้ความรู้และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และติดตามผลการปฏิบัติงานของยุวเกษตรกรที่ได้รับมอบหมาย

ภาพกิจกรรมภายในฐานการเลี้ยงปลาตกและกบในบ่อซีเมนต์

วิทยากรจากสำนักงานประมงอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ให้ความรู้แก่นักเรียน

แนวคิดเนื่องจากการเลี้ยงกบแบบคอนโดสามารถเลี้ยงในบริเวณบ้าน หรือบริเวณที่มีพื้นที่จำกัดได้ดี ลงทุนต่ำกว่าการเลี้ยงในบ่อซีเมนต์ การให้อาหารกบทำได้ง่ายและทั่วถึง ควบคุมโรคได้ง่าย ถ่ายน้ำสะดวก และใช้น้ำน้อย การเลี้ยงกบในคอนโดจึงเป็นอีกกิจกรรมที่ส่งเสริมให้กับยุวเกษตรกรเพื่อให้ยุวเกษตรกรได้เรียนรู้ในข้อแตกต่างของการเลี้ยงกบทั้งสองรูปแบบ และยังเป็นการใช้ประโยชน์จากขวดพลาสติกเพื่อลดปริมาณขยะในโรงเรียนและชุมชน

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมเลี้ยงกบคอนโด

ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การฝึกอบรมให้ความรู้และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและติดตามผลการปฏิบัติงานของยุวเกษตรกรที่ได้รับมอบหมาย

ฐานเรียนรู้ การเลี้ยงกบคอนโด

4.4.3 กิจกรรมปลูกผักสวนครัว

แนวคิดกิจกรรมปลูกผักสวนครัวจัดขึ้นเพื่อเป็นการเสริมทักษะอาชีพให้แก่ยุวเกษตรกร โดยยุวเกษตรกรจะได้เรียนรู้ถึงการเตรียมดินปลูก การเพาะกล้า การเตรียมแปลงปลูก การปลูกและการเก็บเกี่ยว ผักที่ได้จากกิจกรรมเป็นผักที่ปลอดสารพิษ สามารถใช้เป็นอาหารกลางวัน และมีรายได้เพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวันจากการจำหน่ายผักให้แก่คณะครู ผู้ปกครอง และคนในชุมชน จึงส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรสร้างและปรับปรุงแปลงผักจำนวน 16 แปลง เพื่อปลูกผักสวนครัวเช่น ผักบุ้ง ผักกาดหอม ผักชีลาว เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมปลูกผักสวนครัว
ดำเนินการจัดการเรียนรู้ การฝึกอบรม และประสานงานกับเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ร่วมเป็นวิทยากร ช่วยฝึกการเป็นวิทยากรประจำฐาน อธิบายกิจกรรมประจำฐาน จัดการเรียนรู้การปลูกผักสวนครัว กิจกรรมดูแลฐานการเรียนรู้ ติดตามผลการปฏิบัติงานของยุวเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายในกิจกรรมต่างๆ

ฐานเรียนรู้การปลูกผักสวนครัว

แนวคิด มะละกอเป็นผลไม้ที่ปลูกง่าย ราคาไม่แพง มีคุณค่าทางอาหารสูง สามารถให้ผลได้ตลอดทั้งปี กิจกรรมการปลูกมะละกอจึงเป็นการฝึกให้ยุวเกษตรกรได้เรียนรู้และเสริมสร้างทักษะอาชีพ ความรับผิดชอบและเป็นการฝึกให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ จึงส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรปลูกมะละกอ จำนวน 75 ต้น โดยรอบแนวรั้วของโรงเรียน และจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้แปลงปลูกมะละกอเป็นแหล่งเรียนรู้ เมื่อมะละกอสุกสามารถนำไปจำหน่ายเพื่อเป็นรายได้สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมปลูกมะละกอ

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้ความรู้ ช่วยฝึกการเป็นวิทยากรประจำฐาน อธิบายกิจกรรมประจำฐาน จัดการเรียนรู้การปลูกมะละกอ กิจกรรมดูแลฐานการเรียนรู้ ติดตามผลการปฏิบัติงานของยุวเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายในกิจกรรมต่างๆ

กิจกรรมการปลูกมะละกอ

4.4.5 กิจกรรมการผสมดินปลูกและการผลิตน้ำหมัก

แนวคิด ธาตุอาหารในดินเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพืช เพื่อให้ได้ดินที่มีธาตุอาหารเพียงพอต่อการปลูกพืช และเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน กิจกรรมการผสมดินปลูกและการผลิตน้ำหมักชีวภาพ จึงเป็นกิจกรรมที่ครูที่ปรึกษาส่งเสริมให้แก่วุฒิกษตรกร เพื่อให้วุฒิกษตรกรได้มีความรู้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และสามารถส่งเสริมให้แก่เพื่อนนักเรียนและครอบครัว เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการซื้อปุ๋ยและลดปริมาณการใช้สารเคมี

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมการผสมดินปลูก

ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้ความรู้ ช่วยฝึกการเป็นวิทยากรประจำฐาน อธิบายกิจกรรมประจำฐาน จัดการเรียนรู้การผสมดินปลูกและการผลิตน้ำหมักชีวภาพ เช่น การผสมดินปลูกโดยใช้ ใบก้ามปู ใบฉำฉา มูลค้างคาว มูลสัตว์อื่นๆ ดินร่วน ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก เป็นต้น การผลิตน้ำหมักชีวภาพโดยใช้ เศษพืชผัก ผลไม้ และหัวปลาดุก(ส่วนที่เหลือจากการทำอาหารกลางวัน) กากน้ำตาล และ พ.ด.2 หมักในถังหมักกิจกรรมดูแลฐานการเรียนรู้ ติดตามผลการปฏิบัติงานของวุฒิกษตรกรที่ได้รับ มอบหมายในกิจกรรมต่างๆ

เพื่อเป็นการต่อยอดนำสิ่งที่มีในท้องถิ่น คือ มูลค้างคาว ใบฉำฉา มาสร้างมูลค่าเพิ่ม และเป็นเอกลักษณ์ ตอบสนองความต้องการของคนที่มีพื้นที่จำกัดในการเพาะปลูกพืช คุรุสมบุรณ์ ปิ่นปัก คุรุชำนาญการพิเศษโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง ร่วมกับแกนนำกลุ่มวุฒิกษตรกรในโรงเรียน ปีการศึกษา 2561 จึงคิดการปรุงดินปลูก “สูตรมนุษย์ถ้ำ” ขึ้นมาและรวมกับสิ่งที่เรามีอยู่แล้ว คือ ปุ๋ยหมัก(การทำปุ๋ยหมัก เพื่อเป็นการสร้างอาหารให้กับดินไว้ปลูกพืช โดยการนำไปใส่ เศษหญ้า ภายในโรงเรียนมาหมักทำปุ๋ยเป็นการนำขยะมารีไซเคิลเป็นประโยชน์)

โดยมีส่วนผสมดังนี้

- ดินร่วน 5 ส่วน
- ปุ๋ยหมัก ที่เราทำไว้ 2 ส่วน
- ใบฉำฉา (ซึ่งมีมากในท้องถิ่นของเรา) 1 ส่วน
- มูลค้างคาว (อยู่ในวัดถ้ำ) 1/5 ส่วน
- ขุยมะพร้าว 1 ส่วน หรือ แกลบ 1

ผสมทุกส่วนให้เข้ากัน โดยใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เป็นตัวประสาน รดให้มีความชื้นพอเหมาะ (ใช้มือกำปั้นดินโดยดินไม่แตกแยกออกจากกัน) ไปปลูกพืชผักสวนครัว หรือ ไม้กระถางซึ่งส่วนผสมที่เพิ่มปรุงใหม่นี้มีคุณสมบัติดังนี้

- ใบฉำฉา มีแร่ธาตุไนโตรเจนสูง ซึ่งธาตุนี้เป็นธาตุอาหารหลักของพืช
- มูลค่างควา มีธาตุอาหารหลัก อาหารรอง อาหารเสริมของพืช ช่วยปรับสภาพดินให้ร่วนซุย และช่วยปรับปรุงส่งเสริมให้พืชมีน้ำหนักรสชาติดีขึ้น
- ขุยมะพร้าว ช่วยอุ้มน้ำและรักษาระดับความชื้นให้ดิน

ฐานเรียนรู้หมอดินน้อยตามรอยพอเพียง

ฐานเรียนรู้หมอดินน้อยตามรอยพ่อเพียง

ฐานเรียนรู้หมอดินน้อย ตามรอยพ่อเพียง

ฐานเรียนรู้หมอดินน้อยตามรอยพอเพียง

4.4.6 กิจกรรมการออมทรัพย์

แนวคิด เพื่อฝึกให้นักเรียนมีนิสัยประหยัดอดออม รู้จักวางแผนการใช้จ่ายเงิน ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงิน โดยนักเรียนนำเงินมาฝากกับครูประจำชั้น หรือ นักเรียนที่ครูมอบหมาย ครูประจำชั้นรวบรวมเงินของนักเรียนไว้จนครบเดือน จากนั้นนำไปฝากกับครูที่ทำหน้าที่รวบรวมเงิน เพื่อนำเงินที่ได้ไปหมุนเวียนให้กู้ยืม เพื่อนำดอกผลปันคืนให้แก่นักเรียนทุกสิ้นปีการศึกษา เงินที่นักเรียนฝากจะได้รับคืนเมื่อจบการศึกษา หรือย้ายที่เรียน

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมการออมทรัพย์

ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการใช้จ่ายเงิน รับผิดชอบเงินออมของนักเรียน ทำบัญชีการออม

[illegible]

กิจกรรมการออมทรัพย์

4.4.7 กิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวคิด ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสิ่งที่ควรสืบทอดจากผู้มีความรู้ในชุมชนสู่เยาวชน เพื่อเป็นการปลูกฝัง สร้างจิตสำนึก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นให้กลุ่มยุวเกษตรกรและเยาวชน และเพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและชุมชนครูที่ปรึกษาจึงส่งเสริมให้กลุ่มยุวเกษตรกรได้เรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ เช่น การถนอมอาหารการแปรรูปอาหาร การผลิตปุ๋ยจากมูลค่างควา เป็นต้น

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
สำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน นำยุวเกษตรกรศึกษาดูงานในชุมชน เชิญวิทยากรมาให้ความรู้และนำฝึกปฏิบัติในกิจกรรมการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่างๆ

การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.4.8 กิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยลาน

แนวคิด กิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยลานเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในด้านความรับผิดชอบ เนื่องจากสมาชิกต้องแบ่งเวรดูแลไก่ ให้อาหาร เปลี่ยนน้ำ และเก็บไข่ไก่ ฝึกเป็นวิทยากรประจำฐาน สามารถให้ความรู้แก่นักเรียนในโรงเรียนและผู้ศึกษาดูงานได้ อีกทั้งไข่ไก่ยังสามารถนำมาเป็นอาหารกลางวันหรือจำหน่ายเป็นรายได้สนับสนุนกองทุนอาหารกลางวันได้อีกด้วย

บทบาทหน้าที่ของที่ปรึกษากลุ่มในกิจกรรมการเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยลาน
ดำเนินการจัดการเรียนรู้ ให้ความรู้ ช่วยฝึกการเป็นวิทยากรประจำฐาน อธิบายกิจกรรมประจำฐาน จัดการเรียนรู้การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยลาน กิจกรรมดูแลฐานการเรียนรู้ ติดตามผลการปฏิบัติงานของยุวเกษตรกรที่ได้รับมอบหมายในกิจกรรมต่างๆ

การเลี้ยงไก่ไข่แบบปล่อยลาน

4.5 จัดทำแผนและจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มยุวเกษตรกร

4.6 ประสานงานเชิงวิทยากรภายในชุมชน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน เกษตรกรผู้นำ ผู้มีความรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และ ภายนอกชุมชน เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด และ สถานีพัฒนาที่ดิน มาให้ความรู้ยุวเกษตรกร

4.7 เยี่ยมบ้านสมาชิกยุวเกษตรกร ให้คำแนะนำการทำการเกษตรทั้งสมาชิกและผู้ปกครองของสมาชิก

4.8 เป็นวิทยากรให้ความรู้เรื่องการผสมดินปลูกและการผลิตน้ำหมักชีวภาพ ให้แก่นักเรียน
โรงเรียนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสงเคราะห์ 2

4.9 ช่วยสภายุวเกษตรกรวางแผนการปฏิบัติงาน เป็นที่ปรึกษาของสภาและสมาชิก

4.10 จัดเก็บข้อมูล จัดทำรายงานประจำปีช่วยสภายุวเกษตรกร

4.11 จัดทำเล่มผลงาน รายงานเกี่ยวกับยุวเกษตรกร

5. ความสามารถในการบริหารจัดการและแนวทางการพัฒนากลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน

การบริหารจัดการกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนให้เกิดคุณภาพจนประสบความสำเร็จได้ใช้หลักการมีส่วนร่วมกับคณะครูภายในโรงเรียนและหน่วยงานภายนอกสนับสนุนกิจกรรมกลุ่มให้ดำเนินไปตามแผนที่กำหนดไว้และเพื่อให้เกิดความยั่งยืนของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนได้มีการเตรียมสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรให้มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานของกลุ่มตั้งแต่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยให้ครูที่รับผิดชอบอธิบายและพาชมกิจกรรมกลุ่ม ส่วนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ได้บูรณาการกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกรเข้ากับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน กำหนดโครงสร้างเวลาจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง โดยให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเป็นวิทยากรและเป็นผู้นำในฝึกปฏิบัติเพื่อเป็นการปูพื้นฐานการดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีความรัก ชื่นชอบ และเข้าใจในบทบาทของกลุ่มยุวเกษตรกรเมื่อนักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์สมัครเป็นสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรของโรงเรียน และในกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร ได้มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิกอย่างชัดเจน มีแบ่งกิจกรรมเป็นกิจกรรมกลุ่มรวมและกิจกรรมกลุ่มย่อยผลจากการดำเนินการดังกล่าวทำให้กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนมีการดำเนินงานต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาถึง 3 ปี ในปี 4 มีการพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สมาชิกยุวเกษตรกรมีความรู้ความสามารถเข้ารับการคัดเลือกและประกวดกิจกรรมต่างๆ จนได้รับรางวัล ดังนี้

1. กลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2563
2. สมาชิกยุวเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2563
3. ที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด ปี 2563

จากการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการร่วมกับกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร โดยนำกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี เป็นแกน เรื่อง การปลูกพืชผัก ที่ปลอดภัย ข้าพเจ้าจะสอนให้กลุ่มยุวเกษตรกรเรียนรู้

- ระดมความคิดกับสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรคิดปรุงดินปลูกสูตรมนุษย์ถ้ำ ให้เป็นเอกลักษณ์ ของกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน เพราะมีวัตถุดิบชี้ค้างคาว ในท้องถิ่น
- เรื่อง ดิน น้ำ ทรัพยากร หรือ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช เพราะดินดี ดินอุดมสมบูรณ์ จะทำให้พืชเจริญเติบโตดี สอนให้กลุ่มยุวเกษตรกรเห็นคุณค่า ประโยชน์ จากทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อร่วมดูแล อนุรักษ์
- การวางแผนการปลูกพืชผัก ตามฤดูกาล เพื่อพืชจะได้เจริญเติบโตได้ดีในสภาพแวดล้อมอากาศที่เหมาะสม
- ปลูกพืช ผัก โดยใช้เมล็ดพันธุ์ที่ดี พอเหมาะกับพื้นที่ที่ปลูก โดยไม่ปลูกให้หนาแน่นจนเกินไป เพราะจะสิ้นเปลืองเมล็ดพันธุ์ และอาจจะมีแมลงศัตรูพืช วัชพืชที่มากขึ้น
- การดูแล รดน้ำ ต้องในปริมาณที่พอเหมาะ ศึกษาเรียนรู้ ว่าพืชชนิดไหนต้องการน้ำมากน้อยเพียงใด
- หากมีแมลงศัตรูพืช ก็ให้ใช้น้ำหมักพืชสมุนไพรกำจัดแมลง ที่นำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาให้ความรู้และทำเป็นน้ำหมักไว้
- ใส่ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ เพื่อบำรุงให้พืชเจริญเติบโต ซึ่งได้จากการหมักเศษปลา อาหาร หรือ ผักผลไม้ จากโรงอาหาร เป็นการแปรรูปขยะให้เป็นประโยชน์ และ ลดการใช้สารเคมี
- การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย จากการปลูกพืชผัก ในแต่ละฤดูกาล
- นำผัก ผลไม้ที่ได้ ไปประกอบอาหารกลางวัน ให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเรียนรู้การแปรรูปอาหาร การประกอบอาหารที่มีคุณค่า ถูกสุขอนามัย สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีภาวะโภชนาการตามวัยที่เหมาะสม
- สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรมีจิตสำนึกที่ดีในการผลิตอาหารที่สะอาด ปลอดภัย มีความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเน้นให้กลุ่มยุวเกษตรกรเรียนรู้ควบคู่กับการปฏิบัติจริง ปลูกฝังให้กลุ่มยุวเกษตรกรดำเนินวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อให้เกิดความสมดุล

- ด้านสังคม การทำงานกลุ่ม มีจิตอาสา เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ด้าน สิ่งแวดล้อม การดูแลรักษาทรัพยากรดิน น้ำ การใช้พืชสมุนไพร ลดการใช้สารเคมี
- ด้านเศรษฐกิจ การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย การปลูกพืช ผัก ไร่รับประทานเอง

- ด้านวัฒนธรรม เรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น

สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึง จะเป็นต้นกล้าที่เข้มแข็ง ในการขยายผลหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่ชุมชน สังคม โดยเริ่มต้นที่ นักเรียนพอเพียง ครอบครัวพอเพียง ชุมชนพอเพียง สู่สังคมพอเพียง

6.แนวคิดการพัฒนา

แนวทางในการพัฒนา จัดทำแผนดำเนินกิจกรรมให้สมาชิกยุวเกษตรกรรุ่นพี่ เป็นแกนนำถ่ายทอดความรู้ให้แก่สมาชิกยุวเกษตรกรรุ่นน้อง ทำให้มีการสืบสานกิจกรรมกลุ่มยุวเกษตรกร ฝึกให้กลุ่มยุวเกษตรกร มีทักษะวิชาชีพด้านการเกษตร เคหกิจเกษตร จำหน่ายผลผลิตที่ทำ และให้ฝึกทำบัญชี เพิ่มวิชาการเกษตรให้นักเรียน มีเวลาลงมาทำการเกษตร ฝึกให้ปฏิบัติจริง และนำกลับไปใช้ในชีวิตประจำวัน ปรับกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับชุมชน และวิถีชีวิตของชุมชน การประชุมผู้ปกครองให้เข้าใจถึงกระบวนการเรียนการสอนและให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ให้ครูที่ปรึกษา คณะกรรมการกลุ่มยุวเกษตรกร และสมาชิก ศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนเองให้ชัดเจน หน่วยงานราชการควรสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเจ้าหน้าที่ควรมีการติดตาม ประเมินผล เป็นระยะจนกลุ่มมีความเข้มแข็ง

7. ความสามารถในการบริหารจัดการกิจกรรมส่วนบุคคล

นอกจากการเป็นที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านถ้ำน้ำบึงแล้วข้าพเจ้ายังได้ทำการเกษตรส่วนบุคคลที่บ้านโดยทำการเกษตรตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการผลิตแบบ

เกษตรกรอินทรีย์แทนการใช้สารเคมีเพื่อเป็นการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและใช้เวลาว่างในวันหยุดทำกิจกรรมการเกษตร ได้แก่ การปลูกพืชผักสวนครัว ไม้ผล การปรุงดินปลูก ปุ๋ยหมัก และน้ำหมักชีวภาพ การทำการเกษตรของข้าพเจ้า มีวัตถุประสงค์หลักในการทำการเกษตรในครัวเรือน คือเพื่อใช้บริโภคในครอบครัวและแจกจ่ายให้กับญาติมิตร เพื่อนบ้าน วัด โรงเรียน และเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการดำรงตนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

การปลูกพืช วัตถุประสงค์ในการปลูกพืชเพื่อใช้บริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก ส่วนที่เหลือได้ทำการแจกจ่ายให้เพื่อนบ้าน โรงเรียน ครอบครัว และเพื่อเป็น แบบอย่างที่ดีในการดำรงตนตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน โดยได้ปลูกพืชโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แทนปุ๋ยเคมี ใช้เชื้อราชีวเวอร์เรีย ปราบแมลงศัตรูพืช และใช้ไดโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคพืช เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของผู้บริโภค ซึ่งมีพืชที่ปลูกดังนี้

1. พืชผักสวนครัว พืชที่ปลูก ได้แก่ ผักบุ้ง กระถิน กะเพรา พริก สะระแหน่ เป็นต้น โดยปลูกในบริเวณบ้าน
2. ไม้ผลที่ปลูก ได้แก่ มะขาม เป็นต้น
3. พืชเศรษฐกิจที่ปลูก คือ ยางพารา เป็นต้น

8. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การทำการเกษตรส่วนบุคคลและกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน ได้ให้ความสำคัญในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยได้มีการส่งเสริมกิจกรรมที่อนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ดังนี้ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนปุ๋ยเคมี เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน ช่วยให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์ โดยให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์และปรุงดินปลูกใช้ในการปลูกพืชเองใช้วิธีการทางชีวภาพในการปราบศัตรูพืชแทนสารเคมี เช่น ใช้เชื้อราชีวเวอร์เรียปราบแมลงศัตรูพืช และใช้ไดโคเดอร์มาในการป้องกันกำจัดโรคพืช เป็นต้น ลดการใช้สารเคมีเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคและร่วมกับชุมชนจัดกิจกรรมให้สมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรเข้าร่วมทำกิจกรรมเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น กิจกรรมค่ายเยาวชนรักษ์สิ่งแวดล้อม งานรณรงค์ไกล่เกลี่ยต่อซัง งดเผาฟางและต่อซังพืช เป็นต้น

ภาคผนวก

เกียรติบัตร

เกียรติบัตร

หลักฐานการอบรม / ศึกษาดูงาน

ผลงานเกียรติบัตร ระดับเขต และระดับประเทศ

ผลงานเกียรติบัตร ระดับเขต และระดับประเทศ

ผลงานเกียรติบัตร ระดับเขต และระดับประเทศ

เกียรติบัตร

